

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Predplatna čona je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Suradnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlasnik
STRAUSZ SANDOR.

Zakaj gnjili krumpir?

Taliko svako fele betegi bantuju poljodelavca silje, da niti broja neznamo i ako se oče proti ovi nevolji braniti, onda smirom mora paziti, da taki kak nekakvo nevolju spazi na silju, da odmah more to vračiti.

Vlada se je po brinula, da svaki gazda zabadač dobi navuka i zabadač mu privižtera ju kakvo gut silje, ako je onu vu kaktivm betegu, samo naj pošle dvé, tri kile vu Magjaróvár odonut za 8—10 danov dobi glasa, da skaktivm betegom ima posla i kak je moći proti njemu se braniti.

Lani više novi betegov je došlo na krumpir, osobito pak na severni strani orsaga, gde je stanovnikom tak važna i znamenita hrana krumpir, kak na alföldu pšenica.

Vu ovami par redi se bomu spomenuli od one nevolje, poleg koje krumpir gnjili.

I ovoga betega jedna mala glivica zrokuje, koja ravno tak bantuje listje i steblo, kak i vu zemlji krumpira. Ako toga krumpira prirězemo, onda to vidimo, da taki pod kožum je barnasti ili pak već crni. Sad ako vezda takvoga krumpira posadimo, razmi se da i njegov plod bude betezen i nebude na višeše zrasel, kak na 15—20 centimetrov. Listje je malo, steblo bude drobno i spokano. Listje na dalje crne fleke dobi, doli opadne i za kratko vreme čeli grm se posuši.

Negda se pripeti, da krumpir po redu raste, ali proti jeseni pred vremenom se posuši listje i doli scuri i med tem toga se na praviju crne fleke po kojih je odmah moći betega spoznati. Negda se krumpiri čistam zdravi vidiju, ali ako ga rezrězemu na jedenput moremo spoznati, da nije po

redo. Ako sad takvoga ostavimo za seme, drugu leto lahko se pripeti, da nam čela letina se uništi. Prém ako rezrězana sa-dimo, kak je to po nekoliko okolicaš stara navada, jerbo rezrězani krumpir puno hitreše razširjava ovoga betega, kak čeli i od ovih flatneše dojde na zdrav, kak s čelih. Ravno zato, ako smu kak premoğući, nes-memo rezati krumpira kojega smu za seme ostavili, nego čeloga i tak si zaštem nišči veliko nemore prešparati. Ako pak nikak nije moći prez toga biti, onda dobro je rezrězana krumpira vu mokru ponjavu zamotati i tak ostaviti barem dva dana, da med tem toga na režuju se mrena na pravi i od glivica seme nemore tak lahko se za povati i korenje vu krumpir pustiti.

Ako na tabli spazimo takve grme, koji su već vu tem betegu, naj bolje je ove vun skopati i skuriti, da se dalje nê razširjava. Ono mesto pak sgašenim vapnom zaljati, da se seme od toga betega s fonda. S takove table nigdar naj smeli za seme ostaviti, ako pak smo presiljeni od drugoga kupiti, dobro je nekoliko krumpirov prerezati i ako spazimo, da jeden ili drugi nije sdrav, na nikakvi način od toga semena saditi nije smeli. Stêm je moći betegu na konec dojt, jerbo ako već jedenput ta nevolja vu krumpir vudri s nikakvim vračtvom nije moći to svračiti, zabadač špricaju ili posipavleju, pomoći ga već nêga.

To je taj beteg koj zrokuje, da po zimi, negda i predi počme krumpir gnjiliti tak da višeput na hektolitre smo presiljeni v kraj hiliti. To pak dobro znamo, da ako krumpir slahi, gotov je glad, jerbo njega ravno tak nucamo svaki dan kak i kruha.

Politički pregled.

(B) Pod vuzmešoga stanka u magjarsk politiki su se političari samo iz toga spominjali, da kaj će biti onda, ako se za vuzem parlament odpre i opet skupa dojdju korman i opozicija. Bréčas korman bude čelu opoziciju pogutnut, ali pak visokorodna gospoda jeden na drugoga budu išli s nožami, bruklami, i onda ipak će iz soldačkoga predloga sankcionérani kakon postati.

No, niti jedno, niti drugo se je nê pripetilo. Sve je u redo išlo, rano tak, kak pred deset mesce.

Tekućeg meseca 12-ga dana je magjarski sabor opet sednicu držal. Opozicija je na obstrukciju obroula borbu, tak, da je on dan niti nê na red došel soldački predlog. Više ablegati govorili su od hižnepravile, za štem pak je i zatvorena, već opet otvorena sednica bila. Eitner Žigmond ablegat pak je interpelaciju upravio k trgovačkomu ministru od komaromsoga zbiranja.

Interpellaciju su izdali trgovačkomu ministru.

Apriliš mesec 13-ga dana je neodvisna stranka (Justh-stranka) s mirom dalje nastavila svoju taktiku. Odmah pri protokolu se je hapila obstrukcija — i držala je poslije podne do tretje ure. Na ovi sednici je Eitner Žigmond ablegat od komaromsoga zbiranja k ministarpredsjedniku interpelaciju upravil, ali odgovora je nê dobil. Zatvorena i otvorena sednica je bila on dan u parlamentski palači. Iz svega su govorili ablegati, samo on nesretni soldački predlog je nê mogel na red dojt.

Dva junaka.

U Bikovcu se je obdržavala velika svečanost Pievačko društvo »Svaviček« je dobil svoju zastavu. Pri toj svečanosti, dakako, da nisu smela niti susedna okolišna pievačka društva faleti, pak su anda došla i iz Mackovca i Kunovca društva »Seva« i »Cizlek« sa svojimi poglavicama, najme sa kramarom Gjunberom i stolarom Deskačem Obodva su bila slobodnjaka, koji su svoju znanost iz novinah uzimali te su se samo zanimali za naprednjačstvo i prosvietljenost i kak se već to sve naziva. Oni su se držali za pozvane, da to prosvietljenost dvadesetog vieka uzdrže. »Intelligencija mora obladati.« To je bila njihova parola. Pri tom pak si je Gjunber misil na svoju vlastitu mudrost i, dakako, intelligenciju. »Moja pamet siže tija pod oblake!« — je jednoč u niekom društvu rekel, dok je nekoliko časah preko žedje pil, na kaj mu je kovač Ambus hitro odgovoril: »Aha! — Zato je pri tebi uvijek megleno!«

To se anda razumieva, da je tomu sličén bil i govor Gjunberov, kojega si je priredil za svečanost u Bikovcu. Pošto onde

nije bilo nikakovog uzvišenog miesta ili prodekalnice, skočil je na onde stojeći 2 metra visoki, već od starosti trošni lagev, iz kojeg uzvišenog miesta je onda svoj govor razvijal od prilike sljedećimi riečmi: »Postovani gosti! Mi danas slavimo veliku svečanost. Je, dragi moji! — Ova svečanost se netiče samo miesta Bikovca, već, ako hoćem pravo reći, daleko naokolo izvan granicah. — Da se pravo izrazim, imade svoje europejsko znamenovanje na cielom svijetu. Jer, — moja gospodo i gospodje, pievačka društva su najveća moć i jakost na svijetu, njihov glas se posluša i čuje posvuda, mi poliepsavamo kulturu a nevojujemo ratnim oružjem, već sa četveroglasnim Quartetom, za slobodu i prosvetu cieloga svijeta, a intelligencija će obladati nad pokvarenimi ideali sriednjeg vieka i ja već unapred vidim dana, kada će ova zmožna zastava slobode lepršati na brdinama, a mi ćemo pjesmu slobode pjevati sve od južnog pola do severnog stožera, od istočnog pak sve do crnog mora. Mi hoćemo zastavu slobode visoko na brdinê odnesti i dati svietlosti, da svieti i zato anda se hoćemo ove zastave prosvete držati, kak pijani

plota. Prosveta neka čvrsto stoji kak brdine; mi stojimo čvrsto!« — Plumps, sad nekaj zaprašči, trošno zadno lagva, na kojem je govornik stal, se predere i Gjunbera nestane u nutrinu lagva. Sad je nastala gungula! Sa podrapanemi hlačami, ogulenimi kolent i nekolikemi crnjavkami na čelu i licu izvleče se govornik Gjunber opet iz potroga lagva.

»Čuješ Gjunber« — pričme sad kovač Ambus — »svietlost prosvete ti već kroz hlače van svieti.«

»Mući, ti črni kavran!« — bil je grubil odgovor.

»Znaš« — nadaljiva Ambus dalje, nebrineći se za Gjunberov grubil odgovor — »tvoj govor je bil izbilja veličanstveni, intelligencija izbilja obladava. Ona je bila tak duboko zamišljena, da ja s mojimi črnimi moždijani nikaj nisam mogel razmeti. Ali najveličanstveniji je ipak bil konac, kad se je tvoja intelligencija u lagvu zgubila. Baš mi se je tak činilo, kak u »Kasper-theatru« kad vrag u skatulu samo prepadne.«

»Jezik za zube! velim ti još jedan krat, ti prosti mračnjak. Ja nevierujem ni!

On dan odvečer se je grof Khuen ministarpredsjednik u tajnu u Beč putovao, drugi dan, tojest u minućem nedelju u poldne vu Sönbrunnu pri kralju bil na izpitivanju. Izpitivanja je jedno ure dugo trajala i kralj je Khuenove predloge na znanje vzel, ali ne dal k onim svoje povolje. Naime ministarpredsjednik je to hotel, da nek Aussenberg ministar vojnih posala svoju službu ostavi, tojest, nek ga kralj odpusti; nadalje, nek daje kralj grof Khuenu punomoć na to, da on u magjarskim saboru obstrukciju dolitere, ali pak nek se na novoma zbiraju ablegati. To je grof Khuen ne mogel dobiti, i tak s stramotnom stramotom je došel nazaj iz Beča. Brščas su se i u Beču predi premislili, jeli bi to sve dobro bilo, kaj grof Khuen hoće?

U minućem pondelek je obstrukcija dalje trajala. Navay Lajoš predsjednik je pred dnevnoga reda pet ablegatim dal dopušćenje, da oni od hrvatskoga pitanja slobodno govoriu. Na to se je hapila borba. Govorili su Egry, Abraham, Benedek, grof Bathyhany Tivadar i Polonji Géza ablegati. Sednici je poslie podne ob dvé uri konec bil, ali soldački predlog je nikak ne mogel na red doiti.

Céloga kormana stališ je nepostojen. Grof Khuen-Hédervary, — makar ima tak veliku većinu, — nikaj nemre napraviti, nikaj mu ne ide pod ruke; opozicija, a osobito neodvisna stranka se tvrdo drži, Khuen grof nemre nju nikak podržeti. Bez obćenitoga izbornoga vlasta nemre biti mir i red u parlamentu, samo to je vrag, da od toga se Khuen, Tisa i drugi velikaši jako bojiu.

Videći grof Khuen to, da njegov stališ je već nepostojen, pismeno je poslal kralju od céloga kormana ostavku prošnju. Kaj bude i živom rečjom mogel ovu ostavku nutarjaviti, u minućem tork poslie podne ob pol tretji uri se je grof Khuen ministarpredsjednik s brzovlakom u Beč putovao i drugi dan, tojest apriliš mesec 17-ga dana pred kralja na izpitivanju bil.

Grof Khuen Hédervary je dakle u minućem sředu poldne pri kralju bil u Sönbrunnu na izpitivanju. Izpitivanja je jedno ure dugo trajala, i kralj je od kormana ostavku prijel i sprical se od grof Hédervarya. Koj će biti novi ministarpredsjednik, i koji

budu novi ministri, to još vezda ne moći znati. Ali za tjeden dni bude već i to u redu.

Sabor je u minućem sředu sednica držal. Na ovi sednici su više ablegati pred dnevnoga reda dopust dobili, kaj od hrvatskoga pitanja govoriu.

Govorili su: grof Pejacevji Tivadar, Popović Šandor, Sterenji Jožef, grof Bathyhany Tivadar i Polonji Géza ablegati.

Još su Polonji Dežó, Egry Béla i Rath Endre orsački zastupniki interpelaciju upraveli k ministarpredsjedniku, dotično k ministru nutrašnje poslove, i stēm je sednici poslie podne ob pol drugi uri konec bil.

Grof Khuen-Hédervary, koj je u minućem sředu odvečer došel nazaj iz Beča na Budapešt, je još on dan kešno odvečer u ministarpredsjednički palači konfererals Lukač La-šo financministrom i grof Tisa Istvanom.

Budapeštanske novine tak pišeju, da novi ministarpredsjednik bude brščas Lukač financministar.

Tak u ablegatski hiži, kak i u velikaški hiži je u minućem četvrtak nutarjavil grof Khuen bivši ministarpredsjednik od céloga kormana ostavku.

Pčelarstvo.

(Dalje.)

Pokéhdob da se već više lét z pčelarstvom bavim, pak sem imel priliku vnogoput, razgovarjati se z nekomeji pčelari, i stel sem znati, jeli ovi ljudi poznaju narav pčeljinju i života njezinoga, pak sem se osvedočil, dasu rēdki, koji već vno go lét z pčelarstvom baviju se dabi bar po nekaj znati narav i život svoje marne pčelice.

Ako pak to neznamo onda, nam pčelarstvo po našoj volji nemore napredovati i povekšavati se.

U prvom redu nam je potrebno znati to, daje Matica duša svakomu pčelcu.

Jer ako je ona prestara ili neplodna, onda nam pčelac mesto dase povnozava, svakim danom gine tako dugo dok se zevsema uništi tak, da samo jedenput praznu košnicu u pčeljinjuku najdemo.

Dase te neprilike rešimo, prva briga nam mora biti, da za pleme ostavimo uvek pčelce z mlademi Maticami.

Ako prēm Matica more i do 4 ili 5 lét

živeti, zato mi nato nemremo računati, niti njezinu starost čakati. Jed ako je ona staraša, od isti ljeta, onda se već od nje nikakvoga dobra nadjati nemremo.

Ako pak očemo znati, kuliko nam je u kojoj košnici Matica stara, moramo se držati ovoga reda.

Svači pčelac ima samo jedno Maticu, i ova Matica ide z rojom prvom vnu iz košnice, a za 7 ili 8 dni potlam kak se pčelac zroji izleze se više Matic, koje z drugem rojom vnu ideju a jedna ostane u košnici, koju si pčele za gazdiricu izabereju.

Po tom odmah moremo znati kuliko nam je koja Matica stara i koje pčelce moremo za najveću sigurnost za pleme ostaviti da nebudemo u dojdćem letu opet neprilike imeti.

Kak sem vam od kraja spomenul, daje potrebno svakomu koj se z pčelarstvom bavi znati život i narav pčeljinju, zato sem vam nakanił u ovom broju to barem po neka opisati.

Ako otvorimo jedno košnicu z dobro obskrbljenem pčelcom, tu budemo viditi tri vrsti živine.

Jedno Maticu, nekuljiko stotin zetrov i ako je jaki pčelac, do 50 ili 60 jezer pčelic negdi i više.

Matica i pčelje ženskoga su spola, a troti mužkoga, megju Maticom i pčelcom daje razlika, spolni organi pčelini su nezaviti i za oplod ne pristupni.

A Matica je podpuno razvita ženka, koja se samo jedenput z trotom spari i oplodi i to za nekuliko danov kad se sleze, i po tom za svojega života do jeden milion jajce znesti more, iz kojih se pčelje lezeju. A to ide na ovakov način. Matica znese u svako stanicu (tojest luknjicu u seti) samo jedno jajce, koje je drobnese od makovoga zrna, kada je ovo tri dana staro onda se razpukne i iz njega se iz valji črvic kojega pčelje pet dana hraniju a onda stanicu od zgora zadělaju, i ovak zadělana ostane opet do dvanaest danov; onda si mlada pčelica sama poklopca pregrizne i vnu iz stanice zijde, toje na dvadeset i prvi dan, a troti na dvadeset četrti. A Matica se pak na šestnajsti dan od kad je jajce zuešeno iz ljeze, zato jer pčele njoj veškoga prostora napra-

Boga niti vruga. To su samo pripoviesti za stare babe i za strahopezde, kakav si i ti, koj se bojš pred pektom a veselíš se nebu, česa niti nema.

•Je, istina — veli kovač — svi slobodnjaki imate strašno velike lampe, a ako do toga dojde, onda ste najveći praznovierci i strašljivci. — I tim srdito vzeme škrljak na glavu i otide

Svečanost je trajala do kasno u noć, pri čem se je puno pjevalo, a najviše — kak navadno — nazdravljalo i pilo. Muzikaši su pri svakoj znamenitoj napitnici tuš zaigrali, a zatim se je i plesalo, na koliko je to išlo mlajšini u volju.

Med muzikasi je bil takaj šneider Miškec iz Ribovca. On je igral bajza. Sada kad se je svečanost zaključila, spraval se je i on na put domov. Noć je bila tamna, bez mesečine, pak si je stoga Miškec lampaša sobom ponesel. Ovo mnogo bajzanje a još vise pijenje je Miškeca pospanim učinilo, pak kaj je jedno pol ure isel putem, postal je truden pak se je zaustavil pri jednem pilju na putu; mislił si je tu malo prevanusli i odpočinuti. Takav način spavajuja nije

bilo nikaj novoga pri njem, kak i pri mnogih muzikaših, a najme ako iz gostih domov idu. Anda pristoni svojega bajza k pilju lampaša obesi za šarale, na koje su stranje omotane te kojimi se bajz sklada, ober njega melne svoj stari škrljak a lučeca vtekne u sredini med stranjami, konačno još obesi svoju torbicu na jedan šaraf gore, legne se kraj bajza dole u travu i za čas je hrkal kak javzec u duplu.

Dva kasna gosta su baš tada putem prolazila, a to su bili Gjumbeř i Deskač. Obojica su bili vinom prosvietljeni te su uslied toga strašno pametan govor vodili: »Intelligencija će obladati,« — mudruje Gjumbeř — »na vrage i tomu slične duhe ja nevierujem, to je babska pripoviest!«

•Niti ja!« — veli zrezno Deskač — »o tih stvarih si plebauš neka pripovieda svojoj babici i svojim tecam — o tih bedarjad!«

A kaj je to tak čudnovato zazujilo? Rrrr-ó-h-h-h? »Kaj je to?« veli ves prestrašeni Deskač, te ga zoni obidu. Sad na jedan krat opaze u daljnji čudnovatu črnu stvar tenkim dugim vratom, omašnim trbuhom,

tanki razkriljenimi rukami i ognjenom glavom.

•Za pet ran Kristusevih!« — zakričel Deskač — »tu su duhi, gedaj Gjumbeř, to tam je sam vrag!

•Svi dobri duhi hvale gospodina Boga,« — izbekta od straha Gjumbeř navadno formulu pri izkazanju duhovah, te se kriza jedno za drugim, kak najrevniji katolik. Noćna tmina, puna glava i zločesta savjest, su mu to strašilo još strašnije predstavljala, nego je izbijta i bilo, a ktomu je još u puku glas isel, da je pred mnogo godinah na tom mestu neki vandravec bogatoga trgovca ubil i porobil, a poslie da su tomu vandravcu na tom istom mestu zlocina, glavu odsekli. Anda je to miesto na svaki način bilo prikladno za izkazanje duhov, a još k tomu se je za stalno pripoviedalo, da je na tom mestu ov ili on se moral sa duhi boriti, kad je mimo prohadjal, a nekogega su duhi dapače i na sunčeni prah raznesli, ako nije znal onu formulu za nagovor na duhove i koja glasi: »Svi dobri duhi hvale gospodina Boga, a ti, ako si u milosti Božjoj i obrambi blažene device Marije, povedi tvoju zelju.«

viju pak nju i z boljom hranom hraniju uego pečlice, a ona je upravo iz takovoga ajca iz ležena, kak i svaka pečla.

(Drugiput dalje.)

Simon Mustuč.

Racionalni pečlar u Svetog Mariji.

KAJ JE NOVOGA?

— *Prosimo naše poštvane predplatnike, naj nam vu novim fertalju predplatne zaostatke cim predi pošleju i predplate ponoviju.*

— **Zaruka.** Hanzsel Mariska, kcer mjesinog. Hanzsel Jozsef stolara, se je zarucila sa Czulka Jozsefom iz Szombathelya. Gratuleramo njim!

— **Bali bude opet imel delo.** Kak smo to već javili našim citateljom, Balazs Istvan zvanoga razbojnika su na smrti odsudili. On je svako formu probal tajiti svoje grozovite cine, ali stēm nije mogel zaslepit suda. Ve se je sve vun zišlo i bormeš itak bude na galge došel, jerbo kralj ni mu je odprostil. Daklem vu Temešvaru za kratko vrēme budu postavili galge i Bali Mihalj opet bude delo imal.

— **Smrt vu ognju.** Med Fiume i Abbazie je jedna hižicka zgorela i vu pepelju su dva mrtve našli. Predi jeden dan je još namesti bila i policija nemorē snaji kakova nesreća se je pripetila. Toliku najju, da vu hižicki stanuvala je jedna lēpa osemnajst lēt stara puca i jeden petnajst lēt star dečko. Onu nesrećno noć je jeden nepoznati človek bil pri njih, kojega sad nigde nemoreju snaji i koj je brzčas hižu vužgal, da ove dva pogubi vu ognju.

— **Velika nesreća na morju.** Komaj je tjeđen minul, da je na svēto naj vekša ladja na prvi put išla proti Ameriki i denes već na dno morja leži. Minuču nedelju, kad je s celom jakostjom išla v noći se je vu jeden plivajući ledveni brēg tresnula i tak veliko lukuju dobila, da je za pol vure zesim skup v tunula. Na ladji se prek dvē jezero ljudi pelah i med njimi više velikašov i milijunero. Potopilo se 1442 duš osemsto su obranili sveksinom zenske pak decu. Na ladji s vun toga vrogovrednosti je bilo. Samo jeden tergovec je sobom imal blizo pet milijun brillianša. Ladja je sekolerana bila na 25 milijunov. Ova ladja s imenom Titanic 280 meter duga 33

meter široka je bila. Dimnjaki su 30 meter visoki bili, daklem kak jedna na štiri-pet štokov hiža. Ober vode sedem pod vodom štiri štoki su bili. Na dan 800 kilometro, na vuru 40 kilometrov je išla.

— **S goreli su.** Na Tisadada zvanogj občini se Onodi Gjure hiža vužgala po noći, vu koju se čeli obitelj spaval. Kad su ognja spazili već se tak razširil, da nisu mogli iz hiže vun vuđiti, svi su nutri sgoreli, samo jednoga 16 lēt staroga dečka je obranil Nagi Miklos žandar, koj je ravno tam na sabad-sagju bil i njemu moći hvatiti, da vu velikim vihru nije čela občina sgorela. Kvar je veliki.

— **Zima vu aprilu.** Takva zima se napravila po celim orsagu, da je skorom vese sad pomrzal i poleg toga više milijun kvara je zrokovala. Vu Galiciji 40 ljudi se zmrzlo vezda, da računamo, da je protuletje.

— **Preiski car i matrozi.** Preiski car nije s davnja putoval na »Hohenzollern« zvanim jachtu, na kojim je jako pazil, da se njegovi matrozi dobro čuliju. Svaki dan pred obedom je sakač moral caru nesli menaž, da je predi po koštal svako jelo, kak su dečki dobili. Pripetilo se da na ovi isti ladji je pohodil Viktor Emanuel cara. Obedva su se na ladji vu takovu mesto spravili na mali spomenek, kam je nikomu nē bilo do pušćeno nutri dođiti. Kak je pol-dan došlo, prime sakač vu svaku ruku zdele i ide, da po navadi da svomu caru koštali menaž. Kak snēg beło opravu i kapo je imal na sebi. Straža nije mogla zastaviti saki, da na ni zverši svoju svakašnju službu. Stupil je pred cara i punudimu, da nek košta onoga dana od redjeno hranu. Car se na smije i odmah vu ruke zeme žlicu, nož i vilice i po kuša prednjega postavljeno hranu. Na to je i taljanski kralj prijel vu ruke onu isto oružje i on je po kušal. Tak se brini preiski car za svoje marinere.

— **Obesila se.** Vu Gjōru Papai Gjula patikara žena doma na svojim stanu se obesila i odmah vumrla. Zenska se z mužom zabavljala vu jedni kavani, odkud ju je muž stem postal dimo, da i on odmah dojde. Žena je posluhnula muža i odisla je dimo gde se od žalosti obesila, zakaj je njezin tovaruš predi postal njo dimo. Kad je za kratak čas muž dimo došel, samo mrtvo tēlo je našel na jednim klinu.

klup se, na to rekuć, hitila, pitali su je za zrok njihovog tolikog uzrujanja.

— »Oh, dragi ljudi! — veli Gjumbēr — »sad vierujem i Boga i da vrag obstoji, jer sam ga vlastitimi očmi videl.« — A kad su mu nekoi njegovom i Deskačevom pripoviedanju prigovarali, reče ov: »Govorite vi kaj vam volja! Kaj sam na vlastite oči videl, to si nedam spravdati. Niti danas neidem domov. A Deskač je toga istoga mnienja bil. Drugog dana u jutro su se odpravili domov, jer po danu duhi nehode okolo, a kad su mimo pilja prošli izmolil je svaki po jedan »Otec naš.« A kad su domov došli, pripoviedali su svoje vidjene strahote, ali jer je šnajder Miskec već sve razglasil, kak je sve bilo, izsmijali su je, te su im rekli: »Pred bajzom ste pobiegli!« — te su bili do kostih osramoćeni.

Je, je, neboje se Boga niti vraga, ovi slobodnjaki, ali pred strahom pobiegnu, pak makar je samo ta straha nedužni siromak hajz.

Em. Kollay.

— **Iz škole.** Vucitelj pital maloga Viktora da kuliko je 3 pak 2? Viktor malo premišlava pak veli 6!! Ti si bedak! veji vucitelj! Poslušaj ako imaš 3 kele pak 2 krumpere pak to skupa denes kuliko bu stoga? Kelcušpaj! veli iskreno naš Viktor.

— **Otca je strelil.** Vu Parisu Pilet zvani professor je špotal paroga sina radi njegvoga bludnoga življenja. Sin se je vu tē stricingi tak razšrdil, da je pograbil revolvera i doli je strelil svojega pravoga oca. Zapri su ga i sad zvedaju ali je pri pravi pameli bil, da je tē grozoviti čin na pravil.

— **Teče krv vu Tripolisu.** Miučići jjeđen opet su se vieceput pograbil turćini i taljani i vnogo krvi su preležali. Poleg Tobruka su turćini zavzeli taljanske šance. Vu ovi bitki je blizo tristo taljanov doli opalo. Taljancm su na pomoć bile morske laborske ladje iz kojih jako dalko moreju štrēlati. Iz letēćih mašinah su vu više mesti bombe hitali na turćine.

— **Miljuni na dobrotvornost.** Vu Beču je vumral osemdeset lēt star Špitzberger Jožef koj je svojega celoga imetka, blizo dva i pol milijun korun na jeden decinji špital ostavil. Od ređil je da vu ovim špitalu za budav moraju decu vraćiti kakove gud vere su. Starec je zadnjo vrēme tak šparaven bil, da nigdar je posveta nē imel i nigdar je nē kuril vu sobi. K tomu pak nije imel više robaćih kak jedno i to si je sam krpal. Ako ga je rodbinstvo zvrho toga po špotalo, on je tak odgovoril, da mu je to veliko veselje, da bude mogel skim više na doher čil ostaviti.

— **Samoubojstvo.** Projanski zvani petrikanski kraljski sudec strahovitnom smrtjom se je vugnul ovoga svēta. Morebiti, da je već tē bil pri pravi pameli, kad je naj predi se spetroleumom poljal i sam sebe vužgal. Zatē pak si je šinjaka zarezal i doli skočil iz drugoga štoka. Odmah je vumral.

— **Nesreća pri zidanju.** Poleg Abbazie vu Voloska občini špitala zidjeju i tam je tak nesrećno opala žmehka deska doli iz rušta, da je Koči Vencela odmah za tukla, Horvath Mihalja pak na smrt oranila. Obedva su iz Magjarskoga.

Evina kcer.

Zenska je nestalna	Obmami z nasmešom,
Privrarna ljukavca.	Svakoga sladkoga.
Danas njoj žal je to,	In u ljubav gorko,
Kaj v čera obeća.	Smēšno ga zamota.
Prevaran nas mijeh.	Se nji jezik vrti,
Njoj leli po licu.	Sama nit nezna to.
Obšane gorke nje,	Da kaj izgovori,
Tekuće suze — su.	Kaj nji je zletelo.

Zenska je nastalna,
Ondana prevarca.
Danas nji žal je to.
Kaj večera oleća.

Martinek.

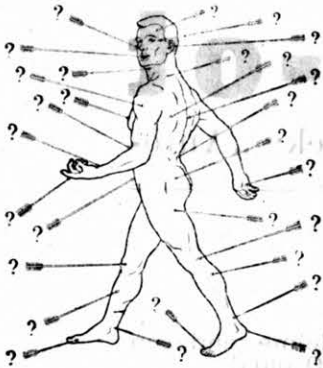
AZ ÖREGEM

is mindig azt mondta, hogy szeplok eluzesere, valamint finom, puha bér és feher teint eldresés és megóvására nincs jobb szappan, mint a világbirű „Steckenpfeferd“ lilio mtejszappan. Védjegye „Steckenpfeferd“ készíti Bergmann et Co. czég Teschen a/E. — Kapható minden gyógyszerár-drogéria-illatszertár s minden e szakmába vágó üzletben. Darnbja 80 fillér. — Használékpen csodálatosan beválík a Bergmann fele „Manera“ lilio mtejk rém feher és finom nõi kezek megóvására, ennek tubusa 70 fillérrét mindeütt kapható.

74 8-40

Immáza	l m.-cent.	kor. fill.
Buza elsőrendű	Pšenica	20 40 —
Rozs	Hrz	17 50 —
Árpa	Ječmen	17 50 —
Zab	Zob	18 40 —
Kukoricza	Kuruza suba	19 30 —
Fehér bal ujj	Grah bel	24 00 —
Sárga bab	zuti	21 00 —
Vegyes bab	zmésan	20 00 —
Kendermag	Konopljeno seme	21 00 —
Lenmag	Len	24 00 —
Tökmag	Košćice	29 00 —
Bükköny	Graltorka	17 00 —

Vannak fájdalmai?

Használjon Feller-féle Elsáfluidot és Feller-féle Elsáplulákat, melyek egyedül készítője Feller V. Jenő udvari gyógyszerész, Stubica, Centrale 124. szám (Zágrábmege).

I. A Feller-féle Elsáfluid saját tapasztalatunk szerint fájdalomcsillapító, gyógyító, gyengésséget megszüntető hatással bír, gyorsan és biztosan gyógyít csúzi, köszvényt, ideggyengeséget, oldalszurást, szaggatást, influenza, fej-, fog- és derekfájást, aszabát, bennulást, szemfájást, migránt, sok ill. meg nem emeltet betegségtől megszabadítja az embert. A Feller-féle Elsáfluidot, rekedtség, nátha, mell- és torokfájás és légynat vagy hűlésből eredő bajok ellen is paratlan gyógyszerként használják. Valódi csúzi, hogy, ha minden üveg a Feller- nevet viseli, 12 lit vagy 6 dupla vagy 2 speciális üveg bérmentve 3 korona.
II. Továbbá tudomására önjelöljük adni, hogy az emberek ezrei gyomorbojok, göres, étvágytalanság, veseség, hányási inger, rosszullét, fejfájóság, puffadás, dugulás, aranyeres bántalmak és különböző emésztési zavarok ellen kitűnő és biztos sikerrel használják a Feller-féle hasható Rebarbara-Elsáplulákat. 6 doboz bérmentve 4 korona. Óvakodjunk azonban utáztatoktól és címezzünk minden rendelést gondosan.

Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubica
Centrale 124. sz. (Zágrábmege).

Az emberi kéz

mint sérvkötő

SENSATIÓS TABÁLMÁNY!

Kérjen ingyen prospectust!

Zárt borítékban portóménesen küldi

POLLITZER SÉRVAMPULATORIUM

speciális orvosi rendelőintézet

BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 70. Főemelet.

Kerékpárok

nagyban és kicsinyben, darabja „TORPEDO” szabadonfutóval, háttelkezéssel, egy évi jótállással 80 koronától,

„Pneumatik” egy garnitúra 13 koronától, „Hegyl külső” gummi (Gebirgsmantel) egy évi jótállással garnitúraként 25 koronától,

„Légszivattyú” (Pumpen) 1-60 koronától,

„Lámpák” 2-50 koronától,

„Láncok” 2- koronától,

„Pedalok” 2- koronától feljebb; ugy ezek összes alkatrészei versenyen kivüli olcsó árak mellett csak

Waska Jánosnál kaphatók
GRAZ, Mariahillerplatz 5. szám.

Rendelések nyomban teljesítettek.

Bicikli

a velikom i malim broju, s „TORPEDO” freilaufom, zadnjom bremzom su za dobiti od 80 krunih dalje, za koje se jedno leto dobro stoji. Jedna garnitúra „Pneumatik” od 13 krunih dalje, Zvunajši gummi za „Brege” jedna garnitúra, od 25 koruna dalje, za koje se jedno leto dobro stoji.

„Pumpe” od 1-60 koruna dalje,

„Lampas” od 2-50 koruna dalje,

„Lanci” od 2- koruna dalje,

„Pedali” od 2- koruna dalje.

Dsvi drugi komadi, koji k biciklu spadaju, su po najfaleši ceni za dobiti pri

Waska János, Graz
: Mariahillerplatz No. 5. :

Naredbit se odmah obskrbijo.

A Budapesti Helytörténelmi Társaság elnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK

és hitelszövetkezet

az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja, 12 éve fennáll, felhívja a n. é. butorvásárló közönség figyelmét, a VIII., József-körút 28. (Békkocsis-utca sarok), valamint IV. ker. Ferenciek-tere 1. sz. (Királyi bérpalota) újonnan alakított helyiségeiben rendezett

lakásberendezési kiállítás

megtekintésére, raklárunk, mely a legnagyobb az országban, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kiállítól, művészek által tervezett szakbizottság által felülvizsgált butorokból áll

Teljes lakásberendezéseket művészi tervek szerint készítünk,

minden darab jótállás mellett adatik el. --

Tisztítsd csak

Globus

Tisztító kivonattal

a világ legjobb fémfiszítószeré

Hirdetések

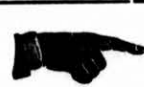

felvétetnek

e lap kiadóhivatalában.

SCHMIDT EDE • ZONGORATERME • CSAKTORNYA

Ajánlja elsőrendű minőségű zongorait és harmoniumait modern kivitelben, jutányos áron

Zongorák . . . 500 kor.-tól feljebb
harmoniumok 150
czimbalom . . . 100

Alábbi világhírű czégek raktára:

Bösendorfer, Ehrbar, Förster, Oeser, Schmiedt & Kunz, Lauberger & Gloss, Mallvanek, Dörr, Mannberg, Kotykiewicz-Weidig, Petrol, Chmel, Memetschke, Koch & Korselt, Stigl

Igen olcsó átjátszott hangszeresek folyton kaphatók
: Régieket átcsereél ujra :
Részletfizetés áremelés nélkül — Zongorakölcsönzés

BIRÓ LAJOS
BRÓDI SÁNDOR
HECZEG FERENCZ
KENEDI GÉZA
KÓBOR TAMÁS
KOZMA ANDOR

az írók és ujságírók színe-java írják

a legjobban szerkesztett teljesen független
leghatározottabb és
legnagyobb magyar **napi lapot**

AZ UJSÁG-ot

Vasárnap: „Asszony“, „Gyermek“, „Auto-
mobil“ és „Sport“ melléklet.

Felelős szerkesztő: GAJÁRI ÖDÖN.
Szerkesztő-társ: Dr. ÁGAI BÉLA.

— Előfizetési árak: —

Egy évre	K 28.—
Félévre	K 14.—
Negyed évre	K 7.—
Egy hónapra	K 2.40

AZ UJSÁG terjedelme rendszeren
32—36—40 oldal.

Vasár- és ünnepnapokon 80—100—200—280 oldal.

MEGRENDELŐ-CIM:

Az Ujság kiadóhivatala
Budapest, VII., Rákóczi-út 54. sz.

Egyes példány ára ünnep-
és vasárnapokon egyformán

10 fillér.

Fischel Fülöp
Strausz Sándor könyvnyomdája
Csáktornyan.

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótléka
egy részének bizonyított házászer, mely már
sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult
kiszívonyt, oszónát és megfűtésnekél.
Figyelemstelen. Silány hamisítványok
miatt bevásárláskor óvatok legyünk és
csak olyan eredeti üveget fogadjunk el,
mely a „Horgony“ védjegyvel és a Richter
gyógyszéssel ellátott dobozba van osma-
golva. Ára üvegekben K.—80, K 1.40 és
K 2.— és ügyszólván minden gyógyszer-
területen kapható. — Érdelket: Török József,
gyógyszeres. Budapest.
D. E. Richter gyógyszerüzara az „Arany oroszlánhoz“
Prágában, Elisabethstrasse 5. neu.

A legújabb gyorsajtókkal és segéd-
gépekkel van felszerelve.

Elvállal minden néven nevezendő könyv-
nyomdai munkákat, a legjutányosabb árak
mellett.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tételük, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminisztérium** ellendró közgei a Mag. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**XXX. sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket lefűlvizsgálták, azok a főarúítóknak árusítás végei kiadattak. Az I. osztály huzása **1912. május 22. és 24-én** tartatik meg. — A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság**, és a királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek a Mag. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítójánál kaphatók.

Budapest, 1912. évi április hó 21-én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósa.

839 1—1

TOLNAY

HAZAY

Sümegei méz a legjobb!

Az építelő közönség szives tudomására hozzuk, hogy I. rendű, fával égetett, por és kőmentes, évtizedek óta elismert legjobb minőségű

:: sümegei mézünk ::

kizárólagos elárúitási jogát Muraközre és Horvátországra **APFEL GÉZA** mézkereskedő csáktornyai lakosra (a laktanya mellett) ruháztuk, kinél úgy vagononként, mint kicsinyekben, kerül eladásra miáltal **honi gyártmányunk**, mely minőség tekintetében a külföldi (sájer) mézset nagyon felülmúlja, azzal ár tekintetében is versenyképes.

Tisztelettel

Dunántúli méz- és téglaiparok r. l.
SÜMEG (Zalamegye.)
Ugyanott tenyésztőjasok kaphatók.

Sümegei méz a legolcsóbb!

Sümegei méz kő- és pormentes!

Sümegei méz a legkiválóbb!

Csak Animo pezsgőt igyunk!

**Kellemes üdítő ital!
Hazai gyártmány!**

552 K lökekövetelés, s járulékal erejéig Muragárdonyon leendő eszközlésére

1912. évi apr. hó 25. napjának d. u. 10. órája határidőül kifizetik és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a leglőbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni. Ezen árverés a Csáktornyai Takarékpénztár részére 154 és 137 K löke s jár. erejéig szintén megtartatni fog.

Csáktornya, 1912. apr. 8. 835

349 sz. 1912.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbíróság 1911. évi V. 261 számú végzése következtében Rapoch Gynta ügyvéd által képviselt Hlatkó János nagykanizsai lakos javára 140 K s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 1970 K becsült nőikabátok, szőnyeg, gombok és színes vászonzóbb álló ingóságok, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbíróság 1911. V. 26, 271, 282, 284, 300 sz. végzése folytán 140 K lökekövetelés s ennek 1911. április 1 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 46 K bíróság már megállapított költségek erejéig Csáktornya a városházépületében leendő eszközlésére

1912. évi apr. hó 25 napjának d. e. 11 órája határidőül kifizetik és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a leglőbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Csáktornya, 1912. apr. 8. 840

SZÉP KERESÉT kínálkozik

oly uraknak, vagy hölgynek, aki elsőrangú élet- és gyermekbiztosító intézet részére működni óhajt. Rövid sikeres próbámfokóds után

FIXFIZETÉS

esetleg jól javadalmazott **kerületi főügynökség**. Szakismeret nem szükséges, mert **kezdők alapos beoktatásban részesülnek. Nyugdíjas állás**. Kimerítő írásbeli megkeresések **Budapest, IV., Váci-utca 12. II. em. 2.** alá intézendők.

226 sz. /1912.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbíróság 1912. évi V. 177 számú végzése következtében Dr. Hajós Ferenc ügyvéd által képviselt Csáktornya-Vidéki Takarékpénztár RT. javára Hajdarovics András és neje örségi lakosok ellen 552 K s jár. erejéig 1912. évi március hó 19-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 230 K becsült 1 benzín motor, 1 cseplőgép és 1 állványra malomból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbíróság 1911. V. 177 sz. végzése folytán

Főrangú hölgyek legkedvencebb szépítőszere a FÖLDES-féle

◆ MARGIT CRÉME. ◆

Ezen kiváló arckenőcsőt az egész világon sok millió úrhölgy használta, mert a legújabb tudományos bírálatok alapján készült arc-crème és mert hírhetes vegyészek állítása szerint ez a **legjobb és teljesen ártalmatlan arc-szépítő és finomító.**

A Margit-crémet a bor azonnal felveszi, miért is rögtön beáll a hatás, mely Salóban **meglepo gyors és biztos**, hanem ápolja és megóvja az id. járás, a nap és szél minden befolyása ellen.

Utánzatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk!

Kapható az egész világon. Tégelye 1 K és 2 K Margit-szappan 70 fillér. Margit-puder 1 K 20 fill.

Készíti /2 postán küldi:

Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

Kapható Csáktornyán:

PETHŐ JENŐ gyógyszerészéni.

Butor u najbolji kakvoći u najfalešoj ceni

Pokućva SAMO PRI

legjobb minőségben és a legolcsóbb árban

Schwarz Lipótnál kapható Varazdon.

Schwarz Lipót se može dobiti u Varazdinu.

Csáktornyai fürdő

Patak-utca 9. szám alatt.

Modern kényelemmel berendezve és minden igényeknek megfelelő

♦♦ Kádfürdők. ♦♦

Nyitva egész nap. :: Ügyes, gyakorolt masszírozónő. ::

— Jegyek kaphatók: —

Nádasdi Nándor borbélyüzletében
Hirschsohn Testvérek divatruházában.
Mik Szilárd borbélyüzletében
Deutsch Salamon fűszerkereskedésében.
Strausz Sándor könyvkereskedésében
Hirschsohn Henrik fűszerkereskedésében
A pályaudvari lözsdében.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

♦ A TULAJDONOSOK ♦

A legkiválóbb fajta nemesített

Gyümölcsfák

kaphatók:

Hoffmann Ignác, Szeged
ujszegedi faiskolájában.

Telefonszám 175. :: Árjegyzék ingyen és bérmentve.

WASHALL

legjobb mosószer

Washall Company Wien II/27.

Kapható: HALASZ NÁNDOR cégnél Csáktornyan.

Egy a német és horvát nyelvet bíró fiú

tanulónak felvétetik

FRIEDRICH ZSIGMOND vegyeskereskedésében

POLSTRAU.

Eladó batár.

Egy még teljesen jókarban levő

őreges batár

jutányosan eladó.

FORINTOS LAJOS

kir. postamester Stridóvár.

Az izr. hitközség emeletes bérházának

emeleti lakása

f. évi július 1-től

:: kiadó. ::

Értekezhetni a hitközség elnökénél

380 magyar hold birtok,

Zalaegersze legjobb részében, a murasziget közvetlen közelében, mely áll:

314 hold elsőrendű síkfekvésű szántóból

66 hold kítűnő bőtermőrétből

a megfelelő szilárd majorsági épületekkel 7 km. a vasuti állomástól, kiválóan előnyös munkáviszonyokkal és számos népes községekkel körülveve kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Érdeklődőknek kocsai az állomásra bármikor rendelkezésre áll.

Felvilágosítást nyújt BLOCKNER I. hirdetőirodája Budapest, IV., Semmelweis utca 4.

Sparing. A. Koloman

Jaraždin, Ferenc József-tér.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy a tavaszi-és nyári újdonságok legnagyobb része megérkezett. És pedig: Ruhára való gyapjuszövetek, zefírek, grenadinok, kartonok, nyári ruhára való könnyű szövetek.

Tavaszi női- és leányfelöltők, selyemmel bélelt kész csipkeblousok 5 koronán felüli árban, selyem blousok 7 K-tól kezdve nagy választékban kaphatók.

Férfi- és gyermekruhák, raglánok, rövid (Dendy) felöltők stb. az első bécsi gyárakból.

Nagy választék szőnyeg- és függönyökben stb.

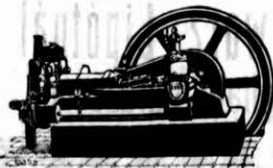
Szolid kiszolgálás!

Langen & Wolf

Wien XI/3, Laxenburgerstrasse 53-55. szám.

Mérnöki iroda: Pozsony, Stefania-utca 25.
A monarchia tegteljesebb motorgyára.

Világhírű eredeti OTTO motorok

Benzin, Benzol, Petrolin, Nyersolaj, világítógáz és szivógáz hajtásra, több mint 106.000 drb, egy millió loerőn felül forgalomban.

Diesel-féle nyersolajmotorok.

A legmodernebb szerkezet. Az égő anyagok legkisebb fogyasztása.